

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Менеджмент фізичної культури і спорту

Освітня програма «Фізична культура і спорт»

перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність 017 Фізична культура і спорт

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
спортивно-педагогічних дисциплін
Протокол № 7 від «30» грудня 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Менеджмент фізичної культури і спорту
Викладач (і)	Тягур Роман Степанович
Контактний телефон викладача	+380969198380
E-mail викладача	roman.tiahur@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/
Консультації	Консультації здійснюються згідно розкладу, який затверджується кафедрою спортивно-педагогічних дисциплін на початку семестру. Асинхронна комунікація здійснюється впродовж усього процесу вивчення дисципліни, в межах робочого часу на https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предмет навчальної дисципліни - формування у здобувачів бакалаврського рівня вищої освіти теоретичних знань і практичних умінь з управління діяльністю організацій у сфері фізичної культури і спорту. У курсі розглядаються основи теорії менеджменту, функції та методи управління, організаційні структури, управління персоналом, планування і контроль у спортивних закладах. Значна увага приділяється особливостям менеджменту спортивних клубів, федерацій, навчально-спортивних установ та організації спортивно-масових заходів. Вивчення дисципліни сприяє формуванню професійних компетентностей, необхідних для ефективної управлінської діяльності в сучасних умовах розвитку фізичної культури і спорту.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни: є синтез системи знань з теоретичних засад менеджменту (закони, закономірності, принципи, категорії, механізми, моделі), практики управління організаціями у фізичній культурі і спорті та з проектування систем менеджменту, тобто формування взаємопов'язаних взаємодіючих управлінських важелів, які забезпечують управлінський вплив; прищеплення фахівцям навички здійснювати мислительні операції, усвідомлювати причинно-наслідкові зв'язки, розвивати професійну самосвідомість.

3. Мета навчальної дисципліни.

Мета: сформувати у майбутніх керівників сучасного управлінського мислення і системи спеціальних знань у галузі менеджменту, прищепити уміння аналізувати складні процеси і явища, що відбуваються у сфері фізичної культури.

4. Програмні компетентності та результати навчання.

Інтегральна компетентність: бакалавр фізичної культури і спорту здатний розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фізичної культури і спорту, у тренерській діяльності в обраному виді спорту, та у процесі навчання, що передбачає застосування теоретичних та методичних аспектів з фізичного виховання і спорту.

<p>Загальні компетентності: ЗК 4. Здатність працювати в команді. ЗК11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>Фахові компетентності: ФК10. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми. ФК13. Здатність застосовувати сучасні технології управління суб'єктами сфери фізичної культури і спорту.</p>
Програмні результати навчання
<p>ПРН3. Уміти обробляти дані з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>ПРН5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.</p> <p>ПРН8. Здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань.</p> <p>ПРН12. Аналізувати процеси становлення та розвитку різних напрямів спорту, олімпійського руху та олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях.</p>

5. Організація навчання.

Обсяг навчальної дисципліни			
Форма заняття	Загальна кількість годин 90		
лекції	10		
практичні заняття	20		
самостійна робота	60		
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна/ вибіркова
6	017 Фізична культура і спорт	3	Вибіркова
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Кількість год. 90		
	Лекції	Практичні заняття	Сам. робота
Тема 1. Менеджмент у спорті: сутність і значення.	1	2	10
Тема 2. Організації у спорті, як об'єкти управління	1	4	10
Тема 3. Функції менеджменту у спорті.	2	4	10
Тема 4. Методи менеджменту у спорті	2	2	10
Тема 5. Рішення як системний інструмент менеджменту у спорті. Інформація та комунікації в менеджменті спортивних організацій.	2	4	10
Тема 6. Керівництво та лідерство в спортивних організаціях	2	4	10
Всього	10	20	60

6. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість

	балів
Практичне заняття	80
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	10
Максимальна кількість балів	100

Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навч. роботи	Графік навчального процесу					КСР	Разом
	Номер практичного заняття						
	1,2	3,4	5,6	7,8	9,10		
ТК, УВ,Т	100	100	100	100	100		80
СР	100	100	100	100	100	100	10
ІЗ	100	100	100	100	100		10
Разом							100

Примітка. Позначено:

ТК – тестовий контроль знань;

УВ – усна відповідь;

Т – термінологія;

СР – самостійна робота;

ІЗ – індивідуальне завдання;

КСР - контроль самостійної роботи.

Оцінювання відповідей студентів на практичних заняттях відбувається за **100 бальною шкалою**.

По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок на практичних заняттях у 100-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 0,8, відповідно – максимальний бал за усі отриманні оцінки на практичних заняттях у підсумку може скласти 80 балів.

Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на практичних заняттях (максимально – 80 балів), отриманих балів за самостійну роботу (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,1, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти 10 балів), оцінки за виконання індивідуального завдання (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,1, відповідно максимальний бал може скласти 10 балів), що в сумі максимально може скласти 100 балів.

Під час виставлення балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичних навичок з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, написання рефератів, опрацювання завдань, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів, тощо.

Якщо студент не складав змістовий модуль з поважних причин, які підтверджені документально, то він має право на його складання з дозволу зав. кафедри (за заявою).

Тестовий контроль рівня знань студентів проводиться під час кожного практичного заняття і реалізується в системі дистанційного навчання або на паперових носіях. Максимальна кількість балів, набрана під час тестового контролю на кожному практичному занятті, становить 100 (виставляється згідно % правильних відповідей). Проходження всіх тестових завдань є обов'язковим для кожного студента.

На кожному практичному занятті студент може отримати оцінку за **усну відповідь** (УВ), участь у дискусії, згідно контрольних запитань, розв'язуванні проблемних ситуацій тощо. Під час підготовки до практичних занять здійснюється розвиток у студента навичок

самостійної роботи над навчальним матеріалом, першоджерелами, запам'ятовування базових термінів, уміння здійснювати інтелектуальні операції. Максимально можлива кількість балів під час кожного заняття – 100

Контроль знання термінології здійснюється на практичних заняттях. Для цього студент має самостійно вивчити базові терміни у відповідності до тем. У методичних рекомендаціях щодо організації самостійної роботи вказуються терміни та їх визначення, які студент має опанувати, літературні джерела для опрацювання та інші матеріали за необхідності. Контроль знання термінології реалізується шляхом усної відповіді. Максимально можлива кількість балів, яку студент може набрати під час усної відповіді з базових термінів – 100.

Оцінка **самостійної роботи студентів** здійснюється шляхом тестування, згідно з навчальним матеріалом, що виноситься на **самостійну роботу** та виконання **індивідуальних завдань**.

Максимальна кількість балів за кожен вид роботи становить – **10 балів**.

Індивідуальне завдання (ІЗ) є обов'язковим для виконання кожним студентом. Реалізується виконання індивідуального завдання шляхом підготовки та оприлюднення презентації-доповіді згідно обраної тематики.

Тематика для індивідуальних завдань є розроблена у відповідності до актуальних питань галузі та згідно програмового матеріалу навчального предмету.

Можливе формулювання індивідуальної теми за межами пропонованої тематики з урахуванням бажання студентів, згідно їх умінь, навичок та уподобань, імовірного майбутнього працевлаштування, а також спортивної спеціалізації. Відбувається це за результатами індивідуальної співбесіди.

Максимально можлива кількість балів за індивідуальне завдання -100.

Індивідуальні завдання оприлюднюються у вигляді доповіді - презентації на відповідному практичному занятті згідно встановлених дат і термінів. Якщо індивідуальне завдання не було представлено вчасно без поважної причини, отримати максимальну кількість балів неможливо.

Контроль самостійної роботи (КСР) відбувається згідно затвердженого університетом графіка навчального процесу за розкладом.

Для цього студент має самостійно опрацювати програмові питання у відповідності до теми. З темами, які виносяться на контроль самостійної роботи, студент знайомиться на початку семестру. У методичних рекомендаціях щодо організації самостійної роботи вказується тема (и), перелік програмових питань, які студент має опанувати, літературні джерела для опрацювання та інші матеріали за необхідності. Контроль самостійної роботи реалізується шляхом проходження тестування на платформі дистанційного навчання, паперових носіях або усно.

Максимально можлива кількість балів, яку студент може набрати під час тестового контролю самостійної роботи – 100.

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

90-100 балів – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.

80-89 балів – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на

практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.

70-79 балів - Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою, допускаючи незначні помилки.

60-69 балів - Студент володіє навчальним матеріалом поверхово; ознайомлений з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді плутає поняття, непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість; планує та виконує частину завдань з допомогою викладача.

50-69 балів – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.

Менше 50 балів – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на низці положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Наказ 255 від 31.03.2025 про внесення змін до складу Комісії з питань етики і академічної доброчесності > Наказ 1099 від 31.12.24р. Про зміну в складі Комісії з етики та академічної доброчесності > Наказ №529 від 27.09.2022 р. “Про внесення змін і доповнень
--------------------------	---

	<p>до діючих положень університету”</p> <ul style="list-style-type: none"> ➢ Наказ №530 від 27.09.2022 р. “Про введення в дію нової редакції Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника” ➢ Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. ➢ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. ➢ Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. ➢ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. ➢ Наказ 1093 про створення комісії ➢ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника ➢ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності” ➢ Корисні посилання ➢ Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти: https://naqa.gov.ua/академічна-доброчесність/ ➢ Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти https://academiq.org.ua/ ➢ Закон України “Про запобігання корупції”- https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18 ➢ Закон України «Про внесення змін до Закону України “Про запобігання корупції” щодо викривачів корупції» – https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/198-IX ➢ Викривачі корупції (відповіді на поширені запитання на сайті Національного агентства з питань запобігання корупції) – https://nazk.gov.ua/uk/departament-organizatsiyi-roboty-iz-zapobigannya-ta-vyyavlennya-koruptsiyi/metodychni-rekomendatsiyi/ ➢ Вебіари “Академічна доброчесність” – https://academiq.org.ua/vebinari-akademichna-dobrochesnist/ ➢ Інформаційні бюлетені “Академічна доброчесність Infobulletin” в межах проєкту сприяння академічній доброчесності в Україні (Strengthening Academic Integrity in Ukraine Project – SAIUP) – https://academiq.org.ua/novyny/informatsiini-bulleteni/ <p>Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/</p>
<p>Пропуски занять (відпрацювання)</p>	<p>Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.):</p> <p>Пропуски семінарських, практичних, лабораторних занять відпрацьовуються в обов’язковому порядку. Студент зобов’язаний відпрацювати пропущене заняття, щоб бути допущеним до здачі екзамену.</p> <p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти</p>

	<p>Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (наказ ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309) – стор. 7.</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, регламентується у відповідності до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» – ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 24 листопада 2022 р. № 672) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

8. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	<p>Підручники, навчальні посібники, електронні ресурси (доступні в локальній мережі університету), дистанційна технологія навчання, мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми)</p>
Рекомендована література:	
<i>Основна</i>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України «Про вищу освіту»: чинне законодавство станом на 08 жовтня 2019 року: Офіц. текст. Київ: Алерта, 2019. 102 с. 2. Закон України «Про освіту»: чинне законодавство станом на 14 липня 2021 року: Офіц. текст. Київ: Алерта, 2021. 126 с. 3. Закон України «Про повну загальну середню освіту»: чинне законодавство станом на 20 липня 2021. 125с . 4. Закон України «Про фізичну культуру і спорт « від 24.12 1993 №3808 Х-ІІ (редакція станом на 25.07. 2021) 5. Кобилін А.М. Інформаційний менеджмент: монографія . Київ: Ліра, 2021. 316 с. 6. Криштанович С. Спортивний менеджмент: навч. посібн. Львів ЛДУ ім.. І Боберського. 2020. 208с.. 	

7. Ладонько Л.С. Менеджмент: теорія і практика: монографія. Київ: Кондор, 2021. 269 с.
8. Нестуля О.О. Основи лідерства: монографія. Київ: Кондор, 2020. 358с.
9. Осовська Г.В. Комунікації в менеджменті: монографія. Київ: Ліра, 2021. 250 с.
10. Перхач О.Л. Корпоративні конфлікти та методи їх подолання: монографія. Київ: Центр навчальної літератури, 2021. 292 с.
11. Приходько І.І. Організація і менеджмент фізичної культури: навч. посібн. Харків: «Цифрова друкарня № 1», 2023. 178с.
12. Пріб К. А. Діагностика в системі управління: монографія. Київ.: Ліра, 2020. 480с.

Додаткова

1. Тягур Р.С. Особливості управлінської праці у сфері фізичного виховання і спорту. Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура. Івано-Франківськ . 2013. Вип. 8. С. 129-137.
2. Тягур Р.С. Вимоги, які ставляться до сучасного менеджера у сфері фізичного виховання і спорту. Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура. Івано-Франківськ, 2014. Вип. 20. С. 46-52.
3. Тягур Р.С. Сутність, принципи та напрямки наукової організації праці у сфері фізичного виховання і спорту. Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура. Івано-Франківськ, 2015. Вип. 22. С. 57-75.
4. Тягур Р.С. Управління у сфері фізичного виховання: словник базових термінів. Івано-Франківськ: Видавець Віктор Дяків, 2015. 148 с.
5. Тягур Р.С. Основи менеджменту у фізичній культурі і спорті: посібник . Івано-Франківськ. Видавець Віктор Дяків, 2016. 144 с.
6. Тягур Р.С. Розпорядча діяльність керівника у сфері фізичного виховання і спорту (комунікаційно-інформаційний аспект).. Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура. Івано-Франківськ, 2017. Вип. 27- 28 С. 303 -318.
7. Тягур Р.С. Управління у фізичній культурі і спорті: робочий зошит студента. Івано-Франківськ: Видавець Віктор Дяків, 2019.172 с.
8. Тягур Роман, Мисів Володимир, Матійчук Ігор. Менеджер у фізичній культурі: планування особистої діяльності. Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура. 2020. Вип. 36. С. 74 – 86 .
9. Тягур Р.С. Управління у фізичній культурі: короткий лекційний курс. Івано-Франківськ: «Просвіта», 2022. 96 с.
10. Ціпов'яз А.Т. Бондаренко В.В. Організація і управління фізичною культурою і спортом: навч. посібн. Кременчук:КПК, 2019. 128 с.

Викладач:

Роман ТЯГУР